

สภาพการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ศูนย์การเรียนรู้ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น

บรรเลง สีสุพรรณ*
ชมพูนุท สิริพรหมภัทร**
ธนชัย สุขถาวร***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษาในศูนย์การเรียนรู้ด้านวัตถุประสงค์การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ด้านปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ และด้านความทันสมัยของทรัพยากรสารสนเทศ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักศึกษาที่เข้าใช้บริการศูนย์เรียนรู้ จำนวน 260 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ดัดแปลงจาก (ศิริพร เรืองสินชัย วานิช, 2546) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

นักศึกษาใช้สื่อสิ่งพิมพ์ ประเภทตำรา (ร้อยละ 95.8) หนังสือพิมพ์ (ร้อยละ 86.9) วารสาร (ร้อยละ 86.2) ตามลำดับ ส่วนสื่อไม่ตีพิมพ์ ได้แก่ การใช้สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 93.1) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) การใช้เพื่อติดตามข่าวสารและเพิ่มพูนความรู้โดยใช้หนังสือพิมพ์ (ร้อยละ 74.2) วารสาร (ร้อยละ 57.3) และใช้สื่อไม่ตีพิมพ์ ได้แก่ สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 66.2) 2) การใช้เพื่อทำการวิจัยโดยใช้รายงานการวิจัย (ร้อยละ 55.4) และสื่อไม่ตีพิมพ์ ได้แก่ ฐานข้อมูลวิจัย ThaiLIS (ร้อยละ 47.3) 3) การใช้เพื่อการบริหารทางวิชาการ โดยใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่าง ๆ เพียงส่วนน้อย

ด้านปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ มีดังนี้ นักศึกษาใช้สื่อสิ่งพิมพ์และสื่อไม่ตีพิมพ์ ในระดับปานกลาง และด้านความทันสมัยของทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้ ส่วนใหญ่ใช้หนังสือพิมพ์ (ร้อยละ 51.9) ปีพิมพ์ปัจจุบัน และให้ตำราภาษาไทยที่มีปีพิมพ์ไม่เกิน 3 ปี, 5 ปี และ ปีพิมพ์เกิน 5 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 28.8, 30.4, 15.8) และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อความทันสมัยของทรัพยากรสารสนเทศแต่ละประเภทในสาขาวิชาที่มีในศูนย์การเรียนรู้ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อไม่ตีพิมพ์สารสนเทศทางอินเทอร์เน็ต ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ได้แก่ ศึกษาความสอดคล้องในเนื้อหาของหนังสือในศูนย์การเรียนรู้กับหลักสูตรที่เปิดสอนของวิทยาลัย และศึกษาปัญหาความต้องการใช้ทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น

คำสำคัญ : ศูนย์การเรียนรู้, ทรัพยากรสารสนเทศ

* เจ้าหน้าที่งานห้องสมุดชำนาญการ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น

** พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น

*** พนักงานห้องสมุด วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น

A study on Information Technology Using among Students of
Sirindhorn College of Public Health Khon Kaen

Banloeng Seesuphan^{*}

Chompoonuth Siriprohmpathara^{**}

Tanachai Sookthawon^{***}

Abstract

The aims of this descriptive study were to determine the use of information technology (IT) on objectives of IT, frequency of using, and up to date of IT providing in Learning Center (LC). Populations were 260 students who received IT service. Data were collected by self-administered questionnaire.

The findings were as followed. Major of published documents were searched by students were textbook (95.8%), newspaper (86.9%), and journal (86.2%); respectively. Major of non-published documents were searched by students were IT via internet (93.1%) in which the purposes were searching for e-newspapers for following the news and improve knowledge (74.2%), followed by journal (57.3%). The second purpose was for review literature (55.4%). Another searching for non-published documents were ThaiLIS database (47.3%) and only few numbers searched documents for academic services.

Regarding to the up to date of documents, about half number of students read the current newspaper (51.9%), followed by used textbooks within 3 years, 5 years, and more than 5 years publication (28.8%, 30.4%, and 15.85; respectively). Students rated the satisfaction toward on the up-to-date of documents providing in LC with moderate level.

Suggestion for next study is that the relevance between searched documents and content of each subjects, also the relevance between searched documents and curriculum should be studied.

Keyword: Learning center, Information resources

^{*} Library Service Officer, Experienced Level, Sirindhorn College of Public Health Khon Kaen

^{*} Nurse Instructor, Sirindhorn College of Public Health Khon Kaen

^{***} Library Service Officer, Sirindhorn College of Public Health Khon Kaen

บทนำ

การนำระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา มาเป็นเกณฑ์วัดและประเมินคุณภาพห้องสมุด อุปกรณ์การศึกษาและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ (สกอ.2.5) เป็นเกณฑ์มาตรฐานโดยเฉพาะเรื่องการบริหารสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียน เช่น สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ และมีระบบการประเมินผลมีการนำผลการประเมินคุณภาพมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดบริการด้านกายภาพที่สนองความต้องการของผู้รับบริการ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545) กับการประกันคุณภาพการศึกษา)

ศูนย์การเรียนรู้ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น เป็นแหล่งรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศหลายประเภท ทั้งสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งถือว่ามีความสำคัญในการสนับสนุนการเรียนการสอน การศึกษาค้นคว้าและวิจัย ของนักศึกษา อาจารย์ บุคลากรในวิทยาลัยและบุคคลภายนอก ดังนั้นศูนย์การเรียนรู้ จึงนับว่าเป็นแหล่งความรู้ที่ดีที่สุดแหล่งหนึ่งที่ผู้ใช้บริการสามารถค้นคว้าหาความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยศูนย์การเรียนรู้จะทำหน้าที่เป็นแหล่งเพิ่มพูนความรู้ เพื่อให้ผู้ใช้มีต้นทุนแห่งความรู้ อย่างเพียงพอ และช่วยเสริมสร้างให้ผู้ใช้เป็นผู้มีทักษะทางปัญญา

การประเมินผลการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ภายในศูนย์การเรียนรู้ จะทำให้ทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ ตลอดจนการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศเข้าสู่ศูนย์การเรียนรู้ และจักได้มีทรัพยากรสารสนเทศที่ดี มีคุณภาพและตรงกับความต้องการของผู้ใช้อย่างเพียงพอและทันสมัย สามารถตอบสนองการเรียนการสอน และการศึกษาค้นคว้าวิจัยของวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษาในศูนย์การเรียนรู้ของวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อทรัพยากรสารสนเทศในศูนย์การเรียนรู้ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น

ตัวแปรและนิยามปฏิบัติการ

1. ตัวแปรอิสระ

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปี และหลักสูตรที่ศึกษา

2. ตัวแปรตาม

- 1) การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ได้แก่ วัตถุประสงค์การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ และความทันสมัยของทรัพยากรสารสนเทศ
- 2) ความคิดเห็นที่มีต่อทรัพยากรสารสนเทศ ได้แก่ ความทันสมัยของทรัพยากรสารสนเทศ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

มีข้อมูลเพื่อใช้เป็นประกอบการวางแผนปรับปรุง และพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของศูนย์การเรียนรู้ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่นให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษายิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา/บรรยาย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามของศิริพร เรืองสินชัยวานิช (2546) มาปรับใช้ศึกษาการสภาพการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษา วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรจังหวัดขอนแก่น เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาค่าทางสถิติ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2557 ทุกชั้นปี ทุกหลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (ทันตสาธารณสุข) หลักสูตรประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์ (เทคนิคเภสัชกรรม) และหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงฉุกเฉินการแพทย์ ที่เข้ามาใช้บริการในศูนย์การเรียนรู้ จำนวน 260 คน ระหว่างเดือนกันยายน ถึงเดือน ตุลาคม 2558

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยประเภทศึกษาเชิงพรรณนา/บรรยาย เก็บข้อมูลจากกลุ่มนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น ประจำปีการศึกษา 2557 ชั้นปีที่ 1- 4 จำนวน 4 หลักสูตร ที่เข้าใช้บริการศูนย์การเรียนรู้ (ห้องสมุด) จำนวน 260 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงบรรยาย ด้วยการคำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 217 คน (ร้อยละ 83.5) และเพศชายจำนวน 43 คน (ร้อยละ 16.5) มีอายุเฉลี่ย 21.90 ปี โดยมีผู้อยู่น้อยที่สุดคือ 19 ปี และอายุมากที่สุดคือ 41 ปี ดังมีรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สถานภาพของนักศึกษา

ลักษณะทั่วไป	จำนวน (260 คน)	ร้อยละ (100)
1. เพศ		
ชาย	43	16.5
หญิง	217	83.5
2. อายุ		
อายุ 11 < 20 ปี	104	40.0
อายุ 21 – 30 ปี	142	54.6
อายุ 31 - 40 ปี	12	4.6
อายุ 41 – 50 ปี	2	.8
อายุเฉลี่ย 21.90 (ส่วนเบี่ยงเบน 3.92)		
Min-Max (19-41)		
3. นักศึกษาชั้นปีที่		
ชั้นปีที่ 1	27	10.4
ชั้นปีที่ 2	74	28.5
ชั้นปีที่ 3	76	29.2
ชั้นปีที่ 4	83	31.9

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลักษณะทั่วไป	จำนวน (260 คน)	ร้อยละ (100)
4. สาขา/หลักสูตร		
สบ.(ทันตสาธารณสุข)	132	50.8
สบ.(สาธารณสุขชุมชน)	103	39.6
ปสศ.เทคนิคเภสัชกรรม	25	9.6
ปศ.ชั้นสูงฉุกเฉินการแพทย์	0	0

สภาพการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ มีดังนี้ (ตารางที่ 2-4)

1. การใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่าง ๆ มีดังนี้ 1) สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ ตำรา (ร้อยละ 95.8) รองลงมา คือ หนังสือพิมพ์ (ร้อยละ 86.9) วารสาร (ร้อยละ 86.2) 2) สื่อไม่ตีพิมพ์ ได้แก่ ใช้สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 93.1) ใช้ฐานข้อมูลวิจัย ThaiLIS (ร้อยละ 75.0) และใช้ฐานข้อมูลของ สบช. (ร้อยละ 60.8) เมื่อพิจารณาตามวัตถุประสงค์การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ พบว่า

1.1 นักศึกษาที่มีวัตถุประสงค์การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อติดตามข่าวสารและเพิ่มพูนความรู้ ใช้สิ่งพิมพ์ โดยใช้หนังสือพิมพ์ (ร้อยละ 74.2) รองลงมา คือ วารสาร (ร้อยละ 57.3) และ ตำรา (ร้อยละ 55.8) ตามลำดับ สื่อไม่ตีพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ใช้สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 66.2) รองลงมา คือ ซีดี/วีดีทัศน์ (ร้อยละ 38.1) และฐานข้อมูลของ สบช. (ร้อยละ 28.5)

1.2 นักศึกษาที่มีวัตถุประสงค์การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อทำการวิจัยใช้สิ่งพิมพ์ รายงานการวิจัย (ร้อยละ 55.4) รองลงมา คือ วิทยานิพนธ์ (ร้อยละ 45.0) และหนังสืออ้างอิง (ร้อยละ 37.7) ตามลำดับ สื่อไม่ตีพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ใช้ฐานข้อมูลวิจัย ThaiLIS (ร้อยละ 47.3) รองลงมา คือ สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 35.0) และ ฐานข้อมูลของ สบช. (ร้อยละ 28.5)

1.3 นักศึกษาที่มีวัตถุประสงค์การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อการบริการทางวิชาการ ใช้สิ่งพิมพ์ ตำรา (ร้อยละ 20.8) รองลงมา คือ หนังสืออ้างอิง (ร้อยละ 15.0) วารสาร และรายงานการวิจัย (ร้อยละ 10.8) ตามลำดับ สื่อไม่ตีพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ใช้สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 21.9) รองลงมา คือ ฐานข้อมูลของ สบช. (ร้อยละ 8.1) และฐานข้อมูลวิจัย ThaiLIS (ร้อยละ 7.3)

2. ปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศแต่ละประเภท พบว่า มีปริมาณการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ในระดับปานกลาง ได้แก่ ตำราภาษาไทย ($\bar{X} = 2.02$) หนังสือพิมพ์ ($\bar{X} = 1.88$) รายงานการวิจัย ภาษาไทย และวารสารภาษาไทย ($\bar{X} = 1.72$) สำหรับสื่อไม่ตีพิมพ์ พบว่า มีปริมาณการใช้ระดับปานกลาง ได้แก่ สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 2.08$) และฐานข้อมูลวิจัย ThaiLIS ($\bar{X} = 1.58$) ส่วนปริมาณการใช้ระดับน้อย ได้แก่ ฐานข้อมูลของ สบช. ($\bar{X} = 1.19$) และซีดี/วีดีทัศน์ ($\bar{X} = 1.12$)

3. ความทันสมัยของทรัพยากรสารสนเทศที่นักศึกษาใช้ สรุปได้ดังนี้

3.1 ทรัพยากรสารสนเทศในศูนย์การเรียนรู้ปีพิมพ์เป็นปีปัจจุบัน พบว่า นักศึกษาใช้ทรัพยากรสารสนเทศต่อไปนี้สิ่งพิมพ์ ส่วนใหญ่ใช้หนังสือพิมพ์ (ร้อยละ 51.9) รองลงมา คือวารสารภาษาไทย และจุลสาร (ร้อยละ 24.6) ตามลำดับ สื่อไม่ตีพิมพ์ ใช้สารสนเทศทางอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 51.5) รองลงมาคือฐานข้อมูลวิจัย ThaiLIS (ร้อยละ 31.0) และ ฐานข้อมูลของ สบช. (ร้อยละ 23.8) ตามลำดับ

3.2 ทรัพยากรสารสนเทศในศูนย์การเรียนรู้ปีพิมพ์ไม่เกิน 3 ปี พบว่า นักศึกษาใช้ทรัพยากรสารสนเทศต่อไปนี้ สื่อสิ่งพิมพ์ ส่วนใหญ่ใช้ตำราภาษาไทย (ร้อยละ 28.8) รองลงมา คือรายงานการวิจัย ภาษาไทย (ร้อยละ 26.9) และหนังสืออ้างอิง (ร้อยละ 26.5) ตามลำดับ สื่อไม่ตีพิมพ์ ใช้ฐานข้อมูลวิจัย ThaiLIS

(ร้อยละ 18.5) รองลงมาคือ สารสนเทศทางอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 17.1) และฐานข้อมูลของ สบข. และซีดี/วีดีทัศน์ (ร้อยละ 16.5) ตามลำดับ

3.3 ทรัพยากรสารสนเทศในศูนย์การเรียนรู้ปีพิมพ์ไม่เกิน 5 ปี พบว่า นักศึกษาใช้ทรัพยากรสารสนเทศต่อไปนี้ สื่อสิ่งพิมพ์ ส่วนใหญ่ใช้ตำราภาษาไทย (ร้อยละ 30.4) รองลงมา คือตำราภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 29.6) และรายงานการวิจัยภาษาไทย (ร้อยละ 29.6) ตามลำดับ สื่อไม่ตีพิมพ์ ใช้ฐานข้อมูลวิจัย ThaiLIS (ร้อยละ 14.2) รองลงมาคือ สารสนเทศทางอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 11.5) และฐานข้อมูลของ สบข. (ร้อยละ 10.8) ตามลำดับ

3.4 ทรัพยากรสารสนเทศในศูนย์การเรียนรู้ปีพิมพ์เกิน 5 ปีขึ้นไป พบว่า นักศึกษาใช้ทรัพยากรสารสนเทศต่อไปนี้ สื่อสิ่งพิมพ์ ส่วนใหญ่ใช้ตำราภาษาไทย (ร้อยละ 15.8) รองลงมา คือตำราภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 13.5) และรายงานการวิจัยภาษาไทย (ร้อยละ 13.1) ตามลำดับ สื่อไม่ตีพิมพ์ ใช้ฐานข้อมูลวิจัย ThaiLIS (ร้อยละ 4.6) รองลงมาคือ สารสนเทศทางอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 4.2) ฐานข้อมูลของ สบข. และซีดี/วีดีทัศน์ (ร้อยละ 3.8)

ตารางที่ 2 วัตถุประสงค์การใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษา

ประเภททรัพยากรสารสนเทศ	(N = 260)		วัตถุประสงค์การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ		
	ไม่ใช้	ใช้	ติดตาม	ทำการวิจัย	บริการทาง
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	ข่าวสาร จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	วิชาการ จำนวน (ร้อยละ)
<u>สื่อสิ่งพิมพ์</u>					
หนังสือตำรา	11 (4.2)	249 (95.8)	145 (55.8)	91 (35.0)	54 (20.8)
รายงานการวิจัย	40 (15.4)	220 (84.6)	78 (30.0)	144 (55.4)	28 (10.8)
วิทยานิพนธ์	71 (27.3)	189 (72.7)	68 (26.2)	117 (45.0)	19 (7.3)
รายงานการประชุม	120 (46.2)	140 (53.8)	74 (28.5)	30 (11.5)	24 (9.2)
หนังสืออ้างอิง	47 (18.1)	213 (81.9)	70 (26.9)	98 (37.7)	39 (15.0)
วารสาร	36 (13.8)	224 (86.2)	149 (57.3)	67 (25.8)	28 (10.8)
หนังสือพิมพ์	34 (13.1)	226 (86.9)	193 (74.2)	24 (9.2)	16 (6.2)
จุลสาร	87 (33.5)	173 (66.5)	115 (44.2)	37 (14.2)	16 (6.2)

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ประเภททรัพยากรสารสนเทศ	(N = 260)		วัตถุประสงค์การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ		
	ไม่ใช้	ใช้	ติดตาม ข่าวสาร	ทำการวิจัย	บริการทาง วิชาการ
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
สื่อไม่ตีพิมพ์และสื่อ อิเล็กทรอนิกส์	120 (46.2)	140 (53.8)	99 (38.1)	14 (5.4)	15 (5.8)
ซีดี/วีดีทัศน์					
ฐานข้อมูลวิจัย ThaiLIS	65 (25.0)	195 (75.0)	68 (26.2)	123 (47.3)	19 (7.3)
ฐานข้อมูลของ สบช.	102 (39.2)	158 (60.8)	74 (28.5)	63 (24.2)	21 (8.1)
สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต	18 (6.9)	242 (93.1)	172 (66.2)	91 (35.0)	57 (21.9)

ตารางที่ 3 ปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศแต่ละประเภทของนักศึกษา

ประเภททรัพยากรสารสนเทศ	(N = 260)		ระดับการใช้		
	ไม่ใช้	ใช้	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
สื่อสิ่งพิมพ์					
ตำราภาษาไทย	33 (12.7)	249 (95.8)	2.02	0.99	ปานกลาง
ตำราภาษาอังกฤษ	44 (16.9)	220 (84.6)	1.53	0.94	ปานกลาง
รายงานการวิจัย ภาษาไทย	56 (21.5)	189 (72.7)	1.72	1.12	ปานกลาง
วิทยานิพนธ์ ภาษาไทย	73 (28.1)	213 (81.9)	1.52	1.14	ปานกลาง
หนังสืออ้างอิง ภาษาไทย	55 (21.2)	140 (53.8)	1.60	1.04	ปานกลาง
วารสารภาษาไทย	46 (17.7)	158 (60.8)	1.72	1.02	ปานกลาง
หนังสือพิมพ์	29 (11.2)		1.88	0.93	ปานกลาง

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ประเภททรัพยากรสารสนเทศ	(N = 260)		$\bar{X}$	ระดับการใช้	
	ไม่ใช้	ใช้		S.D.	แปลผล
สื่อไม่ตีพิมพ์	113				
ซีดี/วีดีทัศน์	(43.5)		1.12	1.13	น้อย
ฐานข้อมูลวิจัย ThaiLIS	76		1.58	1.20	ปานกลาง
	(29.2)				
ฐานข้อมูลของ สบช.	102		1.19	1.11	น้อย
	(39.2)				
สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต	42		2.08	1.10	ปานกลาง
	(16.2)				

ตารางที่ 4 ความทันสมัยของทรัพยากรสารสนเทศที่นักศึกษาใช้

ประเภททรัพยากรสารสนเทศ	(N = 260)		ความทันสมัยของทรัพยากรสารสนเทศ			
	ไม่ใช้	ใช้	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
<u>สื่อสิ่งพิมพ์</u>						
ตำราภาษาไทย	32	228	41	79	75	33
	(12.3)	(87.7)	(15.8)	(30.4)	(28.8)	(12.7)
ตำราภาษาอังกฤษ	59	201	35	77	58	31
	(22.7)	(77.3)	(13.5)	(29.6)	(22.3)	(11.9)
รายงานการวิจัย ภาษาไทย	57	203	34	77	70	22
	(21.9)	(78.1)	(13.1)	(29.6)	(26.9)	(8.5)
วิทยานิพนธ์ ภาษาไทย	80	180	31	66	61	22
	(30.8)	(69.2)	(11.9)	(25.4)	(23.5)	(8.5)
วิทยานิพนธ์ ภาษาอังกฤษ	104	156	21	56	55	24
	(40.0)	(60.0)	(8.1)	(21.5)	(21.2)	(9.2)
วารสารภาษาไทย	58	202	20	53	65	64
	(22.3)	(77.7)	(7.7)	(20.4)	(25.0)	(24.6)
<u>สื่อไม่ตีพิมพ์</u>	129	131	10	26	43	52
ซีดี/วีดีทัศน์	(49.6)	(50.4)	(3.8)	(10.0)	(16.5)	(20.0)
ฐานข้อมูลวิจัย ThaiLIS	85	175	12	37	48	78
	(32.7)	(67.3)	(4.6)	(14.2)	(18.5)	(31.0)
ฐานข้อมูลของ สบช.	117	143	10	28	43	62
	(45.0)	(55.0)	(3.8)	(10.8)	(16.5)	(23.8)
สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต	39	221	11	30	46	134
	(15.0)	(85.0)	(4.2)	(11.5)	(17.1)	(51.5)

นอกจากนี้ พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อความทันสมัยของทรัพยากรสารสนเทศแต่ละประเภทในสาขาวิชาที่มีในห้องสมุด ดังนี้ ผู้ใช้เห็นว่า สื่อสิ่งพิมพ์ หนังสือพิมพ์ และตำราภาษาไทย มีความทันสมัยในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.17, 2.04) และสื่อไม่ตีพิมพ์ สารสนเทศทางอินเทอร์เน็ต และฐานข้อมูลวิจัย ThaiLIS มีความทันสมัยในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.09, 1.71) ตามลำดับ (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อความทันสมัยของทรัพยากรสารสนเทศแต่ละประเภทในสาขาวิชาที่มีในห้องสมุด

ประเภททรัพยากรสารสนเทศ	(N = 260)		วัตถุประสงค์การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ		
	ไม่ใช้ จำนวน (ร้อยละ)	ใช้ จำนวน (ร้อยละ)	$\bar{X}$	SD	แปลผล
<u>สื่อสิ่งพิมพ์</u>					
ตำราภาษาไทย	28 (10.8)	232 (89.2)	2.04	0.90	ปานกลาง
ตำราภาษาอังกฤษ	38 (14.6)	222 (85.4)	1.84	0.94	ปานกลาง
รายงานการวิจัย ภาษาไทย	47 (18.1)	213 (81.9)	1.81	1.00	ปานกลาง
รายงานการวิจัย ภาษาอังกฤษ	58 (22.3)	202 (77.7)	1.65	1.03	ปานกลาง
วิทยานิพนธ์ ภาษาไทย	57 (21.9)	203 (78.1)	1.71	1.04	ปานกลาง
วารสารภาษาไทย	37 (14.2)	223 (85.8)	1.94	0.96	ปานกลาง
หนังสือพิมพ์	21 (8.1)	239 (91.9)	2.17	0.87	ปานกลาง
<u>สื่อไม่ตีพิมพ์</u>					
ซีดี/วีดีทัศน์	102 (39.2)	158 (60.8)	1.34	1.19	น้อย
ฐานข้อมูลวิจัย ThaiLIS	68 (26.2)	192 (73.8)	1.71	1.15	ปานกลาง
ฐานข้อมูลของ สบช.	87 (33.5)	173 (66.5)	1.51	1.18	ปานกลาง
สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต	36 (13.8)	224 (86.2)	2.09	1.00	ปานกลาง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า นักศึกษามีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อสิ่งพิมพ์มากและมีในการใช้แตกต่างกันในแต่ละวัตถุประสงค์ โดยสื่อสิ่งพิมพ์ นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ หนังสือพิมพ์ วารสาร และตำรา และสื่อไม่ตีพิมพ์ นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต เพื่อติดตามข่าวสารและเพิ่มพูนความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศิริพร เรื่องสินชัยวานิช (2546) ที่พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ตำราและรายงานการวิจัยเพื่อศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียนตามหลักสูตร และเพื่อทำรายงาน/การวิจัย ส่วนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต เพื่อติดตามข่าวสารและเพิ่มพูนความรู้

เมื่อพิจารณาตามปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ พบว่า นักศึกษาใช้สื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของศิริพร เรื่องสินชัยวานิช (2546) ที่พบว่าอาจารย์และนักศึกษามีการใช้สื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยรวมในระดับปานกลาง อาจเนื่องจากปัจจัยหลายประการ อาทิ นักศึกษามีทรัพยากรสารสนเทศบางประเภทไว้เป็นของตนเอง และแต่ละหลักสูตรได้จัดหาตำราและสื่อการเรียนการสอนเฉพาะด้าน ไว้ให้บริการที่ภาควิชาประกอบการเรียนการสอนของอาจารย์แต่ละท่านแล้ว และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เหลาทอง สิริยะ (2543) ที่พบว่า อาจารย์ใช้สื่อไม่ตีพิมพ์ในระดับปานกลาง

ความทันสมัยของทรัพยากรสารสนเทศที่นักศึกษาใช้ ในการศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาสภาพการใช้ทรัพยากรสารสนเทศตามสภาพที่มีอยู่จริงในห้องสมุด ซึ่งพบว่า นักศึกษาใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่ตีพิมพ์เป็นปีปัจจุบันเฉพาะหนังสือพิมพ์และวารสาร อาจเนื่องมาจากหนังสือพิมพ์และวารสาร เป็นสิ่งพิมพ์ที่กำหนดออกที่รวดเร็ว และให้สารสนเทศที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ในปัจจุบันมากกว่าสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทอื่น และศูนย์การเรียนรู้จัดหาสิ่งพิมพ์ดังกล่าวมาให้บริการได้ทันเวลาและรวดเร็ว ส่วนสื่อไม่ตีพิมพ์ นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งศูนย์การเรียนรู้จัดเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้ให้บริการและวิทยาลัยให้ความสะดวกในเรื่องระบบอินเทอร์เน็ตไร้สายทั่วทั้งองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพสูง ส่วนทรัพยากรสารสนเทศอื่น ๆ โดยรวมพบว่า นักศึกษาใช้ทรัพยากรสารสนเทศสื่อสิ่งพิมพ์ตำราภาษาไทย ที่มีปีพิมพ์ระหว่าง 3 - 5 ปี และปีพิมพ์ 5 ปีขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกันกับผลงานวิจัยของศิริพร เรื่องสินชัยวานิช (2546) ที่พบว่าอาจารย์และนักศึกษามีใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่ตีพิมพ์เป็นปีปัจจุบันเฉพาะหนังสือพิมพ์และจุลสาร และใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่มีปีพิมพ์ระหว่าง 3 - 5 ปี

สำหรับความพึงพอใจต่อความทันสมัยของทรัพยากรสารสนเทศแต่ละประเภทในสาขาวิชาที่มีในห้องสมุด นักศึกษาเห็นว่าทรัพยากรสารสนเทศทุกประเภทในสาขาวิชาที่ตนเองศึกษามีความทันสมัยในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิริพร เรื่องสินชัยวานิช (2546) ; นายิกา เมฆจรสกุล (2529) ; ัญญรัตน์ ธิชัย (2543) ที่พบว่าทรัพยากรสารสนเทศมีความทันสมัยในระดับปานกลาง ซึ่งอาจเนื่องจากความล่าช้าในกระบวนการจัดหา ซึ่งมีหลายขั้นตอน โดยเฉพาะหนังสือต่างประเทศบางครั้งต้องใช้เวลาในการจัดหา จวบจนสามารถให้บริการแก่ผู้ใช้ได้ ประมาณ 6 เดือน อาจเป็นเหตุให้ทรัพยากรสารสนเทศที่มีในห้องสมุดมีความทันสมัยในระดับปานกลาง (บงกช ศิริรัตน์มงคล, 2545)

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

- ศึกษาปัญหาและความต้องการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษาในวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น
- ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษาในวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น

เอกสารอ้างอิง

- ธัญญรัตน์ ธิชัย. (2543). *ความต้องการและการใช้สารนิเทศของอาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน*. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นายิกา เมฆจรสกุล. (2538). *รายงานการวิจัยเรื่องความต้องการบริการห้องสมุดคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ของนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. ขอนแก่น : งานห้องสมุด.
- บงกช ศิริวัฒนมงคล. (25 ธันวาคม 2545). สัมภาษณ์. บรรณารักษ์ ห้องสมุดคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กับการประกันคุณภาพการศึกษา)
- ศิริพร เรืองสินชัยวานิช. (2546). *การใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษาในห้องสมุด คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น*.
- เหลาทอง สิริยะ. (2543). *การใช้สารนิเทศของอาจารย์คณะสัตวแพทยศาสตร์ในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Evans, G. Edward. (1987). *Developing Library and Information Center Collection*. (2nd ed.) Colorado : Libraries Unlimited.
- Grogan, Denis. (1976). *Science and technology : an Introduction to the Literature*. (3rd ed.). Linnet Book, Hamden, Conn. Quoted in Chen, Ching Chih. (1976). *Scientific and Technical Library in Kent, Allen, Lancour & Harold & Daily, Jay E. (Eds.) Encyclopedia of Library and Information Science*. Vol.26 (pp.1 -86). New York : Marcel Dekker.